

VZGOJNI NAČRT OSNOVNE ŠOLE LENART

*Skupaj zmoremo več.
Ohranimo dobre stvari, slabše pa skupaj izboljšajmo.*

KAZALO

	stran
I. UVOD	4
II.PREAMBULA	4
1. VZGOJNA NAČELA	5
2. VLOGA ŠOLE IN STARŠEV	5
3. VZGOJNE DEJAVNOSTI	5
4. VZGOJNI POSTOPKI IN UKREPI	7
III. VIZIJA OŠ LENART	9
1. POSLANSTVO	9
2. OBLIKOVANJE VZGOJNEGA NAČRTA IN ANALIZA STANJA	9
3. VREDNOTE, NA KATERIH TEMELJI VZGOJNI NAČRT	10
4. NAČELA, PO KATERIH BOMO VZGOJNO DELOVALI	11
IV. VZGOJNE DEJAVNOSTI ŠOLE	12
V. POHVALE, PRIZNANJA, NAGRADE	15
VI. SPREMLJANJE IZVAJANJA VZGOJNEGA NAČRTA	16

Na podlagi 60. d člena Zakona o osnovni šoli (U. l. RS 81/2006 in njegovih sprememb) je Svet zavoda Osnovne šole Lenart na seji dne 30. 9. 2019 sprejel spremembe Vzgojnega načrta Osnovne šole Lenart.

Z vzgojnim načrtom šola določi načine doseganja in uresničevanja ciljev in vrednot iz 2. člena zakona (Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o osnovni šoli, Uradni list RS, št. 102/2007) ob upoštevanju potreb in interesov učencev ter posebnosti širšega okolja ...

Zakon določa cilje osnovnošolskega izobraževanja:

- *zagotavljanje kakovostne splošne izobrazbe vsemu prebivalstvu,*
- *spodbujanje skladnega telesnega, spoznavnega, čustvenega, moralnega, duhovnega in socialnega razvoja posameznika z upoštevanjem razvojnih zakonitosti, omogočanje osebnostnega razvoja učenca v skladu z njegovimi sposobnostmi in interesi, vključno z razvojem njegove pozitivne samopodobe,*
- *pridobivanje zmožnosti za nadaljnjo izobraževalno in poklicno pot s poudarkom na usposobljenosti za vseživljenjsko učenje,*
- *vzgajanje in izobraževanje za trajnostni razvoj in za dejavno vključevanje v demokratično družbo, kar vključuje globlje poznavanje in odgovoren odnos do sebe, svojega zdravja, do drugih ljudi, svoje in drugih kultur, naravnega in družbenega okolja, prihodnjih generacij,*
- *razvijanje zavesti o državni pripadnosti in narodni identiteti, vedenja o zgodovini Slovencev, njihovi kulturni in naravni dediščini ter spodbujanje državljanske odgovornosti,*
- *vzgajanje za obče kulturne in civilizacijske vrednote, ki izvirajo iz evropske tradicije, vzgajanje za spoštovanje in sodelovanje, za sprejemanje drugačnosti in medsebojno strpnost, za spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin,*
- *razvijanje pismenosti in razgledanosti na besedilnem, naravoslovno-tehničnem, matematičnem, informacijskem, družboslovnem in umetnostnem področju, razvijanje sposobnosti sporazumevanja v tujih jezikih,*
- *razvijanje zavedanja kompleksnosti in soodvisnosti pojavov ter kritične moči presojanja, doseganje mednarodno primerljivih standardov znanja,*
- *razvijanje nadarjenosti in usposabljanja za razumevanje in doživljanje umetniških del ter za izražanje na različnih umetniških področjih,*
- *razvijanje podjetnosti kot osebnostne naravnosti v učinkovito akcijo, inovativnosti in ustvarjalnosti učenca ...*

Naložena je odgovornost za uresničevanje navedenih vrednot in ciljev vsem, ki bivajo v osnovni šoli ali pa so z njo povezani. To so učenci, strokovni delavci, drugi zaposleni v šoli, starši, lokalno okolje in različni obiskovalci šole.

Upoštevanje potreb in interesov učencev, njihovih značilnosti ter posebnosti okolja usmerja šolo k individualizaciji in personalizaciji uresničevanja vzgojno izobraževalnih ciljev, zapisanih v zakonu.

KONCEPT DELA NA VZGOJNEM PODROČJU – VZGOJNI NAČRT V OSNOVNI ŠOLI

I. UVOD

Izhodišče razmišljanja o vzgoji v osnovni šoli je Poročilo Mednarodne komisije o izobraževanju za enaindvajseto stoletje, pripravljeno za UNESCO. Od mnogih pomenljivih smernic navajamo dve.

»Nova, razširjena zasnova učenja bi morala vsakemu posamezniku omogočati, da odkrije, predrami in obogati svojo ustvarjalnost – da spravi na dan zaklad, ki se skriva v vsakem izmed nas. Tako na izobraževanje ne bi več gledali le kot na sredstvo, temveč bi vlogo izobraževanja razumeli globlje: kot razvoj celovite osebnosti, ki se v vseh svojih razsežnostih uči biti.« (Delors, 1996, 78)

»Vzgoja in izobraževanje morata omogočiti vsakemu človeku, da sam rešuje svoje probleme, oblikuje svoje odločitve in nosi svoje odgovornosti« (Delors, 1996, 86)

ŠTIRJE STEBRI IZOBRAŽEVANJA

- Prvi steber, **učiti se, da bi vedeli**, poudarja razvoj vedenja, ustvarjalnega, kritičnega, samostojnega, izvirnega mišljenja. Najpogosteje v naši šoli srečamo učenje za doseganje ciljev tega področja.
- Drugi steber, **učiti se, da bi znali delati**, je povezan z znanji, potrebnimi za ustvarjanje materialnih dobrin, izvajanje storitev, gospodarsko rast in razvoj, blagostanje, zaslužek. Žal so neravnovesja na tem področju pogosto povezana s pretirano tekmovalnostjo, z velikimi razlikami v razvoju, s konflikti, z uničevanjem okolja in izčrpavanjem virov.
- Tretji steber, **učiti se, da bi znali živeti v skupnosti in eden z drugim**, izpostavlja humani razvoj, kar pomeni, da je dobrobit človeka (človeštva) merilo stvari, usmerjenost v trajnostni razvoj pa izraža skrb za okolje in prihodnost. Zato je potrebno sprejemanje povezanosti in soodvisnosti, sodelovanje, preseganje individualizma, egoizma, narcizma, zaprtosti v osebne, družinske in narodne meje. Zorenje v skupnosti in za skupnost, za osebno in planetarno celovitost.
- Četrti steber, **učiti se, da bi znali biti in živeti s seboj**, opozarja na pomen spoznavanja samega sebe in širjenje svojih zmožnosti, ustvarjalnosti, svobode in identitete. Učenci naj bi se naučili sprejemati sebe in skrbeti zase tako, da bi živeli v ravnotežju, vedrini, miru in bi uspešno reševali svoje probleme. Življenjska uspešnost je namreč v veliki meri povezana z našim samozavedanjem ter odnosi z drugimi ljudmi.

Z oblikovanjem koncepta dela na vzgojnem področju ter načrtovanjem in izvajanjem vzgojnih načrtov šol želimo uresničevati predvsem zadnja dva stebra izobraževanja.

Predlagano izhodišče za razpravo o konceptu dela na vzgojnem področju se naslanja tudi na nekatere zakonodajne vire. To so:

- Konvencija o otrokovih pravicah (OZN, sprejela Generalna skupščina, 1989),
- Bela knjiga o vzgoji in izobraževanju v R Sloveniji (izdalo MIZŠ, 2011),
- Izhodišča kurikularne preнове (pripravil NKS, 1997),
- ZOFVI 2. člen (cilji vzgoje in izobraževanja),
- ZOŠ: 2. člen – cilji OŠ.

II. PREAMBULA

Šola ima vzgojni načrt. Vzgojni načrt je del Letnega delovnega načrta šole.

Vzgojni načrt šole temelji na ciljih osnovne šole. Oblikujejo ga delavci šole v sodelovanju s starši in učenci.

Vzgojni načrt obsega:

1. vzgojna načela,
2. vzajemno sodelovalni odnos s starši,
3. vzgojne dejavnosti (proaktivne dejavnosti in svetovanje ter usmerjanje učencev),
4. vzgojne postopke in ukrepe.

1. VZGOJNA NAČELA

Vzgoja temelji na naslednjih načelih proaktivnega delovanja:

- načelo oblikovanja okolja za optimalno življenje in delo v šoli v fizičnem, psihosocialnem in duhovnem smislu,
- načela vključevanja in strpnosti, sodelovanja, skupnega reševanja težav, dogovarjanja, zavzetosti za vsakega posameznika, spodbujanja k odličnosti posameznikov in odnosov,
- načelo zaupanja z zagotavljanjem varnosti.

2. VLOGA ŠOLE IN STARŠEV PRI IZVAJANJU VZGOJNEGA NAČRTA

Delavci šole, učenci in starši oziroma skrbniki razvijamo vzajemno - sodelovalni odnos na vzgojnem področju. Vzajemno sodelujemo pri oblikovanju življenja in dela šole, različnih vzgojno-izobraževalnih dejavnostih, oblikovanju vzgojnega koncepta šole, oblikovanju akcij za izvajanje preventivnih vzgojnih dejavnosti, svetovanju in usmerjanju, povrnitvah škod (npr.: restitucija).

Starši se vključujejo v reševanje problemov, ki jih imajo njihovi otroci ali kadar njihovi otroci kršijo pravila šole – kodeks ravnanja. Šola usmerja starše v starševske delavnice, šolo za starše, svetovalne centre in druge ustanove.

V posameznih primerih, ko se starši oziroma skrbniki ne vključujejo v reševanje problemov povezanih z njihovimi otroki ali jih zanemarjajo, šola izvede obisk strokovnega delavca na domu s soglasjem staršev. Cilj obiska je sprejetje dogovora o medsebojnem sodelovanju in vzajemnih odgovornostih. V reševanje problemov se lahko vključujejo zunanje institucije: centri za socialno delo, svetovalni centri in ostale pristojne institucije.

3. VZGOJNE DEJAVNOSTI ŠOLE**A) PROAKTIVNE IN PREVENTIVNE DEJAVNOSTI**

Proaktivne in preventivne vzgojne dejavnosti oblikujejo šolsko okolje, v katerem se učenci počutijo varne, sprejete, so uspešni, ustvarjalni, iniciativni, svobodni z upoštevanjem omejitev, ki jih postavlja skupnost. Temeljijo na kakovostnem organiziranju učenja, vzajemnem spoštovanju, odgovornosti in visokih pričakovanjih na področju učenja in medsebojnih odnosov.

Šola je avtonomna pri načrtovanju in izvajanju proaktivnih in preventivnih vzgojnih dejavnosti, ki temeljijo na oblikovanju okolja, v katerem bodo učenci uspešno zadovoljevali temeljne telesne, duševne, čustvene in socialne potrebe ter razvijali svojo samostojnost in odgovornost.

Proaktivne in preventivne dejavnosti lahko obsegajo:

- Razvijanje ugodne socialne klime, občutka varnosti, zaupanja in sprejetosti, izvajanje dejavnosti, ki postavljajo v ospredje medsebojno povezanost in sodelovanje.
 - Oblikovanje oddelčnih in šolskih dogovorov o temeljnih vrednotah skupnega življenja in načinih ravnanja – pravila šole in oddelka.
-

- Aktivno vključevanje učencev v načrtovanje, izvajanje in vrednotenje učenja in dela v skladu z njihovimi zmožnostmi.
- Sistematično razvijanje socialnih veščin, prostovoljno delo, vrstniška pomoč.
- Poudarjanje in nagrajevanje zglednega vedenja učencev, pogovori o takem vedenju.
- Obravnavanje različnih življenjskih problemov vrstnikov in odraslih ter usposabljanje za uspešno reševanje takih problemov.
- Navajanje na procese samovrednotenja, samokontrole in sprejemanja odgovornosti, vzpodbujanje zavedanja svobode in omejitev v izbiranju vedenja.
- Vrstniško svetovanje in posredovanje.
- Izvajanje dejavnosti, ki povezujejo učence, delavce šole, starše in lokalno skupnost.
- Načrtno, sistematično in redno vključevanje staršev v življenje in delo šole.
- Spoznavanje okoliščin, v katerih se pojavljajo za šolo značilni problemi, ter spoznavanje stališč in predlogov vseh udeleženi.
- Povečanje nadzora na določenih krajih v določenih časih.
- Odzivnost in pravočasnost pri reševanju problemov, njihovo načrtno reševanje.
- Druge dejavnosti, ki jih načrtuje in izvaja šola.

B) SVETOVANJE IN USMERJANJE

Svetovanje in usmerjanje pomaga učencem pri reševanju problemov v zvezi z njihovim razvojem, delom, odnosih z drugimi, razvijanju samopresoje in prevzemanju odgovornosti. Svetovanje in usmerjanje spodbuja razvijanje samovrednotenja, samokontrole, zavedanje svobodnih izbir v mejah, ki jih postavlja skupnost, in razvijanje odgovornosti za lastne odločitve in ravnanja.

Cilji svetovanja in usmerjanja so, da se učenci učijo:

- oblikovati lastne cilje in strategije za njihovo uresničevanje,
 - organizirati lastno delo za večjo učinkovitost,
 - spremljati svojo uspešnost,
 - razmišljati in presojati o svojih vedenjih in ravnanjih drugih ljudi,
 - prevzemati odgovornost in sprejemati posledice svojih dejanj,
 - empatičnega vživljanja v druge,
 - razumeti vzroke za neustrezna vedenja pri sebi in drugih,
-

- reševati probleme in konflikte,
- ustrezno ravnati v situacijah, v katerih je prisoten stres, strah, čustvena napetost, konflikti, apatičnost, frustracije, doživljanje neuspehov, depresija ...
- razvijati pozitivno samopodobo,
- dosegati druge cilje, ki si jih zastavi šola.

Usmerjanje in svetovanje se izvaja v okviru ur oddelčnih skupnosti, pogovornih ur, ob sprotne reševanju problemov in drugih priložnostih. Izvajajo ga strokovni delavci in sodelavci šole. Posebno vlogo imajo svetovalni delavci šole.

Svetovanje in usmerjanje, povezano z reševanjem individualnih ali skupinskih problemov učencev, izvajajo za to usposobljeni strokovni delavci ali vrstniki.

4.VZGOJNI POSTOPKI IN UKREPI

Vzgojno delovanje šole je zahtevno strokovno delo, ki se izvaja v skladu s pravili stroke in veljavno zakonodajo ter pedagoško etiko, zato si strokovni delavci želimo in pridržujemo pravico do strokovne avtonomije v primeru odločanja o vzgojnem postopanju oziroma ukrepanju.

A) Vzgojni postopek: restitucija

Restitucija (povračilo škode) omogoča ustvarjalno soočanje z napakami, ki so na ta način tudi priložnost za učenje novih vedenj in popravilo napak.

Poravnava škode je postopek poravnave povzročene škode z delom ali kako drugače. V nasprotju s kaznovanjem poudarja pozitivno reševanje problemov.

Temeljna načela restitucije so:

- Poravnava je smiselno povezana s povzročeno psihološko, socialno ali materialno škodo.
- Zahteva odločitev in napor tistega, ki je škodo povzročil.
- Oškodovanec jo sprejme kot primerno nadomestilo povzročene škode.
- Spodbuja pozitivno vedenje in ne obrambnih vedenj, kot so kritika in kazen, ter poudarja vrednote.
- Ni kaznovalca, učenec ustvarjalno rešuje problem.

Če je učencem dovoljeno napraviti in popravljati napake, je večja verjetnost, da bodo pripravljeni spreminjati vedenje, lažje bodo razumeli napake drugih in kot odrasli ne bodo avtoritarno kaznovali.

B) Vzgojni ukrepi

Vzgojni postopki obsegajo posledice kršitev pravil šole. Uporabljajo se, kadar učenci niso pripravljeni sodelovati pri reševanju problemov in so bile predhodno izvedene vse druge vzgojne dejavnosti. Učencem pomagajo spoznavati njihove obveznosti do drugih ljudi in pomen pravil v družbeni skupnosti. Izvajanje vzgojnih ukrepov je povezano z nudenjem podpore in vodenjem učenca ter z iskanjem

možnosti in priložnosti za spremembo neustreznega vedenja. Pri tem sodelujejo učenec, starši in strokovni delavci šole, ki skupaj oblikujejo predloge za rešitev.

Vzgojni ukrepi so:

- ustno opozorilo učitelja, ki vsebuje pojasnilo, zakaj neko vedenje ni sprejemljivo,
- opravičilo učenca, ki je s svojim vedenjem prizadel drugega,
- vpis učenca v dnevnik – e-Asistent,
- podaljšanje ali prekinitev obveznosti (dežurstvo),
- odstranitev učenca (od pouka, iz prostora, z dni dejavnosti, iz podaljšanega bivanja v knjižnico – nadzor v uri odstranitve, dokler se učenec ne umiri ali ga prevzamejo starši, vrši knjižničarka); cilj odstranitve je vzdrževanje jasno postavljenih mej, sprejemljivega vedenja in omogočanje resnega sodelovanja učenca in učitelja pri reševanju problema ter omogočanje nemotenega učenja drugih učencev v oddelku,
- učenec se odstrani iz šole v naravi, prevzamejo ga starši,
- opravljanje neopravljenih obveznosti izven pouka (nadzor opravlja strokovni delavec, ki predlaga ukrep, pred izvajanjem seznaniti starše),
- razgovor z razrednikom, šolsko svetovalno službo, ravnateljem o kršitvi med in/ali po pouku (učenec, učenec in njegovi starši, po potrebi tudi strokovni delavci zunanjih institucij),
- zadržanje na razgovoru po pouku v zvezi z reševanjem problemov v soglasju staršev,
- povečan nadzor nad učencem,
- pogostejši kontakti s starši in poročanje o učenčevem vedenju v šoli,
- začasni odvzem naprav ali predmetov, s katerimi učenec onemogoča izvedbo pouka ali ogroža varnost sebe in drugih (učitelj, ki predmet odvzame, še isti dan napiše zapisnik o odvzemu in obvesti starše v treh dneh, le ti pa lahko odvzeti predmet prevzamejo v šoli),
- dodatno spremstvo strokovnega delavca,
- družbeno koristno delo izven pouka in popravilo škode, v kolikor ni ogrožena varnost in zdravje učenca, ob dogovoru s starši,
- začasna ali stalna premestitev v drug oddelek.

Šola lahko oblikuje in izvaja tudi druge vzgojne ukrepe. O vzgojnih ukrepih se vodijo ustrezni zapisi, ki ne vplivajo na vzgojne kazni.

C) Vzgojni opomini

Učencu se lahko izreče vzgojni opomin, kadar krši dolžnosti in odgovornosti določene z zakonom, drugimi predpisi, akti šole in ko vzgojne dejavnosti oziroma vzgojni ukrepi ob predhodnih kršitvah niso dosegli namena.

Postopek izrekanja vzgojnega opomina je zapisan v 60. f členu Zakona o osnovni šoli.

III VIZIJA OSNOVNE ŠOLE LENART

Osnovna šola Lenart je institucija, kjer vsak posameznik najde svoje mesto.

1. POSLANSTVO

Verjamemo in prepričani smo, da lahko le vsi udeleženci v vzgojno-izobraževalnem procesu skupaj (učenci, učitelji in starši) dosežemo optimalne rezultate v razvoju naših otrok. Ob njihovem razvoju rastemo in se razvijamo tudi ostali (tako učitelji kot starši).

- Učencem želimo pomagati, da se bodo naučili sprejemati odgovornost za svoja dejanja in pomagati sočloveku, ki pomoč potrebuje.
- Želimo ustvariti klimo, ki bo učencem dajala občutek varnosti in zaupnosti.
- Omogočiti jim želimo optimalne (prostorske in materialne) pogoje za delo.
- Naučiti jih želimo strpnosti, sprejemanja drugačnosti in jim privzgojiti odnos do lastne kulturne dediščine, tradicije in običajev.
- Želimo jih vzgojiti v odgovorne ljudi, ki bodo spoštljivo ravnali z okoljem in jih vzpodbujati, da bodo znali poskrbeti za zdrav način življenja.

2. OBLIKOVANJE VZGOJNEGA NAČRTA IN ANALIZA STANJA

Naredili smo analizo stanja vrednot med učitelji, starši in učenci.

Analizo stanja med učitelji smo opravili na pedagoški konferenci, analizo stanja med starši smo opravili v času roditeljskih sestankov, analizo stanja med učenci smo opravili v času razrednih ur (zadnji dve aktivnosti so izvedli razredniki na osnovi pridobljenih informacij in izkušenj na pedagoški konferenci).

Iz dobljenih rezultatov smo razbrali naša močna in šibka področja. Pri močnih področjih smo bili vsi udeleženci dokaj enotni, šibkost pa smo ocenili bolj razpršeno. Rezultati so naslednji:

MOČNA PODROČJA:

- dobro sprejemamo drugačne,
 - za varnost je dobro poskrbljeno,
 - učitelji so odgovorni in dosledni,
-

- smo strpni,
- učitelji dobro podajajo snov.

ŠIBKA PODROČJA:

- smo šibki na področju komunikacije,
- učenci si želijo več zaupnosti z učitelji,
- imamo različne kriterije v pristopu do učencev (delajo se razlike med učenci),
- učenci se premalo družijo z učitelji,
- slabo sprejemamo kritiko.

Na podlagi dobljenih rezultatov smo znotraj skupine za pripravo vzgojnega načrta pripravili vrednote, na katerih želimo razvijati naš vzgojni načrt in delovanje.

3. VREDNOTE, NA KATERIH TEMELJI VZGOJNI NAČRT

1. SPLOŠNO DRUŽBENO SPREJETE VREDNOTE

2. VREDNOTE, KI SMO JIH POSTAVILI V OSPREDJE

- MEDSEBOJNO SPOŠTOVANJE

Prizadevali si bomo za spoštljivo medsebojno delovanje na vseh področjih našega dela.

- ZAUPANJE

Zavedamo se, da je temelj vsakega dobrega odnosa zaupanje. Želimo ustvariti dober odnos z vsemi udeleženci v vzgojno-izobraževalnem procesu. To je glavni razlog, da je ena izmed vrednot, ki smo jih izpostavili v našem vzgojnem načrtu, zaupanje.

- STRPNOST

Čeprav so rezultati analize stanja pokazali, da smo v šoli dokaj strpni, se zavedamo, da je to zelo široko področje. Še naprej bomo razvijali strpnost in se trudili, da bi razumeli različnost vseh živih bitij in bili sposobni le-to sprejemati na pozitiven način.

- VARNOST

Je pomembno področje, kateremu dajemo velik poudarek. Skrb za varnost vseh bo še naprej ena izmed pomembnejših vrednot.

- **ZNANJE**

Uporabno znanje, ki bo dobra podlaga za nadaljnje šolanje naših učencev, nas vodi k nenehnemu uvajanju novosti v naše delo.

4. NAČELA, PO KATERIH BOMO VZGOJNO DELOVALI

1. Načelo spoštovanja učencev in vzajemnega spoštovanja.

Načelo izhaja iz Konvencije o otrokovih pravicah. Prepoveduje ponižujoče telesno in psihično kaznovanje in zahteva, da se pri vzgoji in vzpostavljanju discipline spoštuje otrokovo človeško dostojanstvo.

2. Načelo omogočanja aktivnega sodelovanja učencev.

Tudi to načelo izhaja iz Konvencije o otrokovih pravicah. Govori o tem, da naj učenci sodelujejo pri načrtovanju, odločanju, izvajanju in nadziranju pravil in posledic njihovih kršitev, pri preprečevanju disciplinskih problemov ter pri načrtovanju in izvajanju drugih šolskih in obšolskih dejavnosti. Vse to jim omogoča, da se soočajo z načeli demokratične družbe in pridobivajo izkušnje o njih, hkrati pa se z zavestnim sprejemanjem pravil učencem omogoča simbolno poistovetenje z vrednotami, moralnimi normami in načeli, kar je nujen pogoj razvoja avtonomne osebnosti.

3. Načelo proaktivnega oziroma preventivnega delovanja.

Proaktivno delovanje se nanaša na vzpostavljanje prijetne, sproščene in spodbudne razredne klime, ki temelji na pozitivnih medosebnih odnosih zaupanja vseh.

Preventivno delovanje je povezano z uporabo metod, ki upoštevajo razvojne sposobnosti učencev, jim omogočajo aktivno sodelovanje in tako preprečujejo, da bi bili vključeni v manj ustvarjalne aktivnosti in doživljali trajnejše neuspehe.

4. Načelo sodelovanja s starši in usklajenost pristopa šole in staršev.

Starši nosijo pomemben delež odgovornosti za otrokov razvoj, zato je sodelovanje nujno. Šola naj povabi starše na različna srečanja (npr. delavnice za starše, predavanja, šola za starše, vključitev staršev v dneve dejavnosti, tabore, šole v naravi ...).

V primeru pričakovanih staršev, ki niso v skladu s strokovnimi vzgojnimi načeli šole, se seveda šola ne sme podrediti družini, ampak mora poskušati starše s strokovnimi utemeljitvami pridobiti k sodelovanju.

5. Načelo združevanja pravic, odgovornosti in pravil.

V vsaki skupnosti je potrebno določiti pravila skupnega življenja, ki izhajajo iz pravic in dolžnosti.

Otroci se v zvezi s pravicami postavljajo v poseben položaj. Zaradi nedoraslosti in nezrelosti še niso sposobni prevzeti vseh odgovornosti, hkrati pa so iz nekaterih pravic izvzeti. Otroci se odgovornosti šele učijo. Naša naloga je, da jim pomagamo pri tem učenju:

- spoznati morajo, da vedenje izbirajo sami, da so nosilci svojih dejanj,
- zavračanje izgovorov oziroma izmikanje odgovornosti,
- sprejemanje vnaprej znanih posledic ustreznih in neustreznih vedenj,
- upoštevanje zmožnosti prevzemanja odgovornosti glede na razvojne stopnje učencev. Učenci se učijo odgovornega vedenja, če jim pomagamo, da se zavedajo svojih izbir. Šola naj bo pozorna na priložnosti, v katerih se učenci učijo prevzemanja odgovornosti za svoja dejanja.

6. Načelo vzpodbujanja samonadzora in samodiscipline.

Cilj vzgoje je vedno večja samostojnost in odgovornost otrok. V primerih, ko se učenci vedejo neprimerno, jim naj učitelj pomaga videti problem in jih spodbudi, da o problemu govorijo in ga rešujejo. Na ta način je učencem omogočeno, da spremenijo lastno vedenje. V primeru, da to

ne privede do želenih rezultatov, naj učitelj intervenira z najvišjo stopnjo nadzora (velelne povedi, navajanje pravil ...). S tem spodbujamo pri učencih samodisciplino in odgovornost ter zagotavljamo spoštovanje pravil in pravic ostalih. K večjemu samonadzoru pripomorejo ustrezna povratna sporočila.

7. Načelo strokovne avtonomije, usklajenosti vzgojnih dejavnikov in doslednosti.

To načelo izhaja iz same šolske zakonodaje, ki daje šolam avtonomnost pri izbiri vrednot, ki v največji meri upoštevajo značilnosti in posebnosti šole ter njenega okolja.

8. Načelo osebnega zgleda.

Pri vzgoji so najpomembnejši vzgledi. Vzglede ni v prvi vrsti beseda, ampak dejanje.

IV. VZGOJNE DEJAVNOSTI

Izbrali smo štiri aktivnosti, ki jih bomo izvajali daljše obdobje. Z aktivnostmi so povezani različni udeleženci in različne dejavnosti. Za posamezno aktivnost bo načrt izvajanja še podrobneje zapisan.

1. Kako umiriti glasnost učencev med odmori:

- Želimo, da bi se hrup med odmori zmanjšal.
- Povečali bomo obseg obstoječega dežuranja učiteljev.
- Dežurni učitelj bo opozarjal učence na morebitna pretiravanja (tisti, ki bo redno kršil pravilo, bo moral pomagati dežurnemu učitelju pri kontroli).
- V večnamenskem prostoru bomo postavili več miz z družabnimi igrami za učence (možnost igranja med glavnim odmorom ali prosto uro).
- Pri igrah bodo sodelovali tudi učitelji.
- Rezultate bomo lahko ocenili po kršitvah (če jih bo postopno manj) in glasnosti.

UDELEŽENCI: učenci od četrtega do devetega razreda.

NOSILCI AKTIVNOSTI: učitelji, ki poučujejo v stavbi na Ptujski c. 25.

ČAS: daljše obdobje, med odmori.

REALIZACIJA: daljše obdobje.

EVALVACIJA: sprotne evalvacije (mesečne), na mesečnih konferencah in ob koncu leta obsežnejša evalvacija z načrti za prihodnje leto.

S to aktivnostjo bomo spodbujali medsebojno spoštovanje, varnost, strpnost in zaupanje.

2. Kako vzpodbuditi učence, da bi bolj pozdravljali?

- Želimo, da bi učenci in učitelji pozdravljali eden drugega v šoli in izven nje.
- Pri razredni uri razrednik predstavi svojim učencem dogovor v okviru šole (v okviru VN) in predstavi ta dogovor kot obliko obojestranskega izkazovanja spoštovanja.
- Na hodniku učitelji odzdravljajo učencem in jih tudi sami nagovorijo v primeru, če le-ti ne upoštevajo dogovora,
- Ob večkratnem neupoštevanju dogovora o pozdravljanju sledi razgovor.
- Učitelji in učenci spremljajo pozdravljanje in se o tem pogovorijo na razrednih urah (učitelji povedo učencem, učenci pa učiteljem o morebitnem neupoštevanju dogovorov).

UDELEŽENCI: vsi učenci, strokovni delavci, ostali zaposleni, starši in obiskovalci.

NOSILCI AKTIVNOSTI: učitelji in strokovni delavci.

ČAS: daljše obdobje.

REALIZACIJA: daljše obdobje.

EVALVACIJA: sprotne evalvacije v okviru razrednih ur, ob zaključku šolskega leta pa se oceni napredek na tem področju (vključeni so vsi udeleženci). S to aktivnostjo bomo razvijali medsebojno spoštovanje in zaupnost.

3. Kako izboljšati komunikacijo s starši?

- Učitelji in starši želimo izboljšati komunikacijo in se več družiti na neformalnih srečanjih.
- V šoli organizirati srečanja neformalnih oblik, kjer steče razgovor o vsakdanjih stvareh, ob tem pa se dotaknemo tudi šolskih tem.
- Nadaljevati z jesenskimi neformalnimi srečanji (kostanjev piknik), zimskimi ustvarjalnimi delavnicami, spomladanskimi uricami ustvarjalnosti ter zaključnimi srečanji s starši in učenci.
- Ob zaključku šolskega leta s pomočjo vprašalnika narediti analizo o obstoječi komunikaciji med učitelji in starši.
- Na osnovi rezultatov načrtovati nadaljnje aktivnosti.

UDELEŽENCI: vsi strokovni delavci in starši.

NOSILCI AKTIVNOSTI: strokovni delavci in starši.

ČAS: daljše obdobje.

REALIZACIJA: jeseni, pozimi, spomladi in ob zaključku šolskega leta.

EVALVACIJA: sprotne (razgovori s starši) in ob zaključku šolskega leta.

S to aktivnostjo bomo razvijali medsebojno spoštovanje, izboljševali komunikacijo, strpnost in zaupnost.

4. Kako omogočiti pristnejši stik (oseben) med učitelji in učenci?

- Učitelji, še posebej pa učenci so izrazili željo po bolj osebnem stiku.
- To bi lahko izvajali v okviru govorilnih ur, ki jih ima vsak učitelj po svojem rednem delu (pouku).
- Učitelj bi v okviru svoje govorilne ure z učenci, ki bi jih pritegnil (sprva tiste, ki so mu bolj blizu, kasneje pa še ostale, ki bi to želeli), izvajal različne socialne igre oz. aktivnosti, ki bi jih predlagali učenci.
- Z njimi bi na ta način stopil v bolj osebni in pristen stik, kar bi lahko pripomoglo k boljšemu razumevanju posameznega učenca in tudi učitelja.
- Ob koncu šol. leta bi se izvedla anketa, ki bi prikazala stanje na tem področju, ki smo ga želeli izboljšati.

UDELEŽENCI: učenci in strokovni delavci.

NOSILCI AKTIVNOSTI: strokovni delavci.

ČAS: v času individualnih govorilnih ur.

REALIZACIJA: daljše obdobje.

EVALVACIJA: sprotne evalvacije v pogovoru z učenci in ob zaključku šolskega leta.

S to aktivnostjo bomo razvijali medsebojno spoštovanje, zaupnost, strpnost in znanje.

Te štiri aktivnosti so najbolj obsežne in pokrivajo večino udeležencev v šoli.

Tekom šolskega leta pa večina učiteljev in strokovnih delavcev pripravlja projekte in naloge, ki bodo pripomogle k uresničevanju prej naštetih načel.

V. POHVALE, PRIZNANJA, NAGRADE

Za podkrepitev pozitivnega in želenega vedenja uporabljamo pohvale, priznanja in nagrade.

Pohvale so lahko ustne ali pisne.

Ustne se izrečejo pri enkratni ali kratkotrajni aktivnosti

Pisne pohvale se podeljujejo za aktivnosti, ki trajajo celotno šolsko leto. Podeljujejo jih razredniki, mentorji ali drugi strokovni delavci. Te aktivnosti so:

- napredek na učnem področju in prizadevno delo v oddelku,
- učna pomoč sošolcu ali prostovoljno delo,
- aktivno delo v interesnih dejavnostih,
- pomoč pri pripravi razstav, kulturnih dogodkov, sodelovanje na šolskih prireditvah,
- vzorno vedenja učenca,
- druge pohvale strokovnih delavcev.

Priznanja oziroma nagrade podeljuje ravnatelj šole za delo in dosežek, ki je pomemben za celotno šolo ali znatno prispeva k ugledu šole. Podeljujejo se za:

- večletno prizadevnost in doseganje vidnih rezultatov pri šolskem delu (učenci, ki so se izredno izkazali na učnem področju vseh devet let šolanja),
- doseganje vidnih rezultatov na tekmovanjih in srečanjih, ki so organizirana na državnem nivoju (osvojeno srebrno ali zlato priznanje),
- večletno prizadevno sodelovanje in doseganje rezultatov pri interesnih in drugih dejavnostih.

Učenci so lahko nagrajeni z nagradami, kot so knjige, zgoščenke, USB ključki, in sicer za:

- izjemne dosežke na tekmovanjih,
- izjemne dosežke pri dvigu ugleda šole.

Šola je živ organizem. Vseskozi se spreminja in prilagaja posameznikom ter skupinam. Aktivnosti se vedno znova dopolnjujejo, nadgrajujejo in spreminjajo, tako kot se spreminjajo generacije, ki prihajajo v šolo.

VI. SPREMLJANJE IZVAJANJA VZGOJNEGA NAČRTA

- Izvajanje vzgojnega načrta bomo spremljali vsi udeleženci ob določenih obdobjih – izvedli bomo ankete (med tem časom pa bodo določeni učitelji in učenci redno beležili svoja opažanja), ki jih bodo izpolnili učitelji, starši in učenci o določeni aktivnosti, ki so je bili deležni.
- Na podlagi rezultatov in analiz bomo nadaljevali, dopolnjevali in spreminjali aktivnosti znotraj vzgojnega načrta.

Vzgojni načrt je potrdil Svet zavoda Osnovne šole Lenart.

Predsednik Sveta zavoda Osnovne šole Lenart:
Simona Peserl Vezovnik

Ravnatelj:
Marjan Zadravec
